

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

Szkoła Podstawowa nr 13 im. Alfreda Szklarskiego w Rudzie Śląskiej

SPIS TREŚCI

I	Cele	4
II	Wykaz zachowań podlegających monitorowaniu oraz interwencji wychowawczej	4
III	Zadania osób uczestniczących w monitorowaniu przemocy oraz zachowań świadczących o demoralizacji i zobowiązanych do podejmowania interwencji wychowawczej	5
IV	Postępowanie nauczycieli wobec ucznia trudnego wychowawczo, przejawiającego zachowania o charakterze agresji i przemocy lub demoralizacji oraz innych sytuacjach trudnych	
IV.1	Działania wspierające	
IV.1.1	Procedura zapobiegania niedostosowaniu społecznemu uczniów	8
IV.1.2	Procedura zapobiegania samobójstwom uczniów	9
IV.1.3	Procedura postępowania nauczycieli w przypadku absencji ucznia	9
IV.2	Działania interwencyjne	
IV.2.1	Postępowanie w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia	10
IV.2.2	Postępowanie nauczyciela wobec ucznia który spóźnia się na zajęcia szkolne	11
IV.2.3	Postępowanie nauczyciela wobec ucznia który samowolnie opuszcza klasę lub teren szkoły	12
IV.2.4	Postępowanie nauczyciela wobec ucznia zakłócającego swym zachowaniem przebieg zajęć edukacyjnych	13
IV.2.5	Procedura postępowania w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów	14
IV.2.6	Procedura postępowania w przypadku kradzieży w szkole	14
IV.2.7	Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły	15
IV.2.8	Postępowanie w przypadku zachowań o charakterze przemocy obserwowanych na terenie szkoły	16
IV.2.9	Procedura postępowania w przypadku wystąpienia przemocy z użyciem Internetu oraz telefonu komórkowego	17
IV.2.10	Procedura postępowania w przypadku usiłowania lub zamiaru samobójstwa	17
IV.2.11	Procedura postępowania w przypadku żaloby po śmierci ucznia (uwaga: za wyjątkiem śmierci samobójczej)	18
IV.2.12	Procedura postępowania w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia	19
IV.2.13	Procedura postępowania w przypadku epizodu psychiatrycznego ucznia	20
IV.2.14	Procedura postępowania w przypadku incydentu bombowego	20
IV.2.15	Procedura postępowania dotycząca przysięgania i odbierania dzieci ze szkoły.....	21
IV.2.15a	Osoby obce wchodzące na teren szkoły	23
IV.2.16	Procedury postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców/prawnych opiekunów pod względem zdrowotnym oraz zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych	24
IV.2.17	Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o przemoc w rodzinie – procedura Niebieskie Karty	24
IV.2.18	Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością	
	A. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.....	25
	B. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających	26
	C. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.....	27
	D. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, papierosy, e-papierosy, alkohol lub inny środek odurzający.....	27
	E. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa	27
	F. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego	28
IV.2.19	Procedury dotyczące udzielania pierwszej pomocy	28
	IV.2.19.a Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej	28
	IV.2.19.b Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchnowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia itp.)	29
	IV.2.19.c Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza	29

	IV.2.19.d Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym	29
	IV.2.19.e Procedura postępowania w razie wypadku poza zajęciami edukacyjnymi i poza terenem szkoły	30
	IV.2.19.f Dodatkowe informacje dotyczące wypadków	30
V	Konsekwencje naruszania prawa wewnątrzszkolnego przez ucznia	31
VI	Zasady przekazywania informacji na linii szkoła – rodzice, szkoła – uczeń	
VI.1	Informacje kierowane do rodziców /opiekunów prawnych	31
VI.2	Przekaz informacji: rodzic – nauczyciel	32
VI.3	Informacje kierowane do ucznia	33
VI.4	W przypadku spraw konfliktowych w klasie	33
VI.5	W sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej i profilaktycznej	33
VII	Formy współpracy szkoły ze środowiskiem w celu rozwiązywania problemów	33
VIII	Przewidywane efekty funkcjonowania szkolnej strategii rozwiązywania problemów	36
IX	Zasady ewaluacji strategii rozwiązywania problemów	37
X	Załączniki	38

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

CELE :

1. Budowanie pozytywnej dyscypliny w klasie i szkole opartej na rzeczowych regulaminach akceptowanych przez całą społeczność szkolną.
2. Stworzenie przewidywalnego środowiska wychowawczego poprzez jasno określone zasady i normy postępowania.
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu uczniów poprzez jak najwcześniejsze rozpoznanie i zaspokojenie ich potrzeb oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami.
4. Uczenie dzieci i młodzieży poszanowania prawa i przestrzegania norm społecznych poprzez konsekwentne przestrzeganie ustalonych granic.
5. Konsekwentne wdrażanie ustalonych procedur pozwalające nauczycielom na jednolite stanowisko wobec zachowań agresywnych i innych świadczących o demoralizacji prezentowanych przez uczniów.
6. Poprzez systemowe działania zobowiązanie wszystkich nauczycieli do ścisłej współpracy na rzecz eliminacji zachowań agresywnych i przemocy w szkole.
7. Stworzenie możliwości stopniowania oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych oraz konsekwencji za naruszanie regulaminów szkolnych.
8. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa nauczycielowi podejmującemu interwencję poprzez oparcie procedur postępowania na obowiązujących przepisach prawa.
9. Opracowanie systemu komunikacji szkoła – dom, niepozwalającego przerzucać odpowiedzialności za agresywne zachowania ze szkoły na dom i odwrotnie.
10. Informowanie rodziców o konsekwencjach wobec dziecka za nieprzestrzeganie norm i zasad jeszcze przed zaistniałym problemem.
11. Zobowiązanie rodziców do ścisłej współpracy ze szkołą na rzecz eliminacji zachowań agresywnych swoich dzieci.
12. Umożliwienie monitorowania przez nauczycieli i rodziców zmian w zachowaniu ucznia, a tym samym podejmowanie skuteczniejszych działań.
13. Wypracowanie form pomocy uczniom i rodzicom w oparciu o zasoby szkoły oraz we współpracy ze środowiskiem lokalnym.

II. WYKAZ ZACHOWAŃ PODLEGAJĄCYCH MONITOROWANIU ORAZ INTERWENCJI WYCHOWAWCZEJ.

1. Każdy nauczyciel oraz pracownik niepedagogiczny szkoły ma obowiązek reagowania i podjęcia działań zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami w przypadku zaobserwowania takich zachowań jak:
 - 1) brak poszanowania lub niszczenie symboli narodowych i religijnych
 - 2) zakłócanie przebiegu zajęć edukacyjnych
 - 3) udział w rywalizacji prowadzącej do zachowań agresywnych i łamania norm społecznych
 - 4) organizowanie lub uczestnictwo w zabawach agresywnych
 - 5) notoryczne zaczepianie innych
 - 6) upokarzanie drugiego człowieka poprzez wyśmiewanie, obraźliwe przezwiska, wykorzystywanie informacji o sytuacji rodzinnej
 - 7) aroganckie i wulgarne zachowanie się wobec rówieśników, nauczycieli i innych pracowników szkoły

- 8) zastraszanie, grożenie, namawianie do przemocy wobec innych osób
- 9) dopuszczanie się szantażu, wyłudzeń
- 10) prowokowanie, namawianie do bójki lub pobicia kogoś
- 11) znęcanie się psychicznie lub fizycznie nad drugą osobą (indywidualnie lub w grupie)
- 12) wykorzystywanie telefonu lub Internetu w celu znęcania się nad drugą osobą, grożenia jej lub nagrywania sytuacji świadczących o przemocy
- 13) szkodenie zdrowiu (palenie papierosów, picie alkoholu, używanie narkotyków lub innych środków odurzających)
- 14) dewastowanie sprzętu szkolnego, celowe niszczenie cudzej własności
- 15) kradzież
- 16) wagarowanie
- 17) rażące zaniedbywanie wykonywania obowiązków szkolnych (w sytuacji gdy uczeń nie odrabia zadań domowych, nie przygotowuje się do lekcji, nie przynosi wymaganych przyborów szkolnych i stroju sportowego, nie uzupełnia braków w ćwiczeniach i zeszytach przedmiotowych, nie czyta lektur)
- 18) wnoszenie na teren szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu
- 19) przynależność do negatywnych grup nieformalnych (w tym manifestowanie przynależności do grupy kibiców i prowokowanie konfliktów z powodu kibicowania określonej drużynie piłkarskiej)

III. ZADANIA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W MONITOROWANIU PRZEMOCY ORAZ ZACHOWAŃ ŚWIADCZĄCYCH O DEMORALIZACJI I ZOBOWIĄZANYCH DO PODEJMOWANIA INTERWENCJI WYCHOWAWCZEJ.

1. Obowiązek kontroli występowania przemocy i zachowań świadczących o demoralizacji wśród uczniów mają wszystkie osoby uczestniczące w wychowaniu dziecka tj. rodzice oraz pedagogiczni i niepedagogiczni pracownicy szkoły.
2. Zadania osób uczestniczących w monitorowaniu przemocy i demoralizacji, zobowiązanych do podejmowania interwencji wychowawczej:

NAUCZYCIEL/WYCHOWAWCA:

1. prowadzi systematyczną obserwację zachowania uczniów,
2. interweniuje natychmiast w przypadku zaobserwowania wymienionych wyżej zachowań,
3. wszystkie określone powyżej przejawy agresji i demoralizacji nauczyciel przekazuje wychowawcy. Wychowawca zaobserwowane zachowania zapisuje w zeszycie obserwacji ucznia, na karcie obserwacji ucznia lub w teczce wychowawcy (dowolna forma zapisu wybrana przez wychowawcę),
4. informuje na bieżąco rodziców o niewłaściwym zachowaniu dziecka poprzez wpis na dzienniku elektronicznym (w uwagach ucznia lub poprzez wysłanie wiadomości do rodzica) lub telefonicznie,
5. odnotowuje w dokumentacji wychowawcy klasy wszystkie konsultacje z rodzicami ucznia trudnego wychowawczo oraz ustalenia dotyczące kontaktów rodziców ze szkołą i form pomocy,

6. w przypadku zaobserwowania zachowania świadczącego o przemyśle sporządza notatkę,
7. odnotowuje w dokumentacji wychowawcy klasy wszystkie działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane wobec ucznia trudnego wychowawczo,
8. we współpracy z rodzicami i pedagogiem przygotowuje program pracy wychowawczej z uczniem,
9. w sytuacjach trudnych korzysta z pomocy Zespołu Wychowawczego lub pedagoga szkolnego,
10. prowadzi w ramach lekcji wychowawczych zajęcia wychowawcze i profilaktyczne mające na celu zapobieganie przemyśle i demoralizacji uczniów,
11. uczestniczy w zajęciach psychoedukacyjnych i profilaktycznych prowadzonych w klasie przez pedagoga szkolnego lub zaproszonych specjalistów,
12. uczestniczy w przygotowaniu wniosku do sądu rodzinnego, sporządza opinię o funkcjonowaniu ucznia w szkole.

RODZICE :

1. otrzymują na bieżąco informacje o zachowaniu dziecka świadczącym o łamaniu norm i naruszaniu regulaminu szkolnego poprzez wpis w dzienniku elektronicznym (w uwagach ucznia lub poprzez wysłanie wiadomości do rodzica) lub kontakt telefoniczny, lub rozmowę indywidualną,
2. znają stopniowane konsekwencje za nieprzestrzeganie regulaminu szkolnego,
3. stale monitorują zachowanie oraz postępy dziecka w nauce zarówno poprzez kontakt osobisty z nauczycielami, wychowawcami oraz poprzez systematyczną kontrolę dziennika elektronicznego,
4. mają obowiązek współpracy ze szkołą w rozwiązywaniu problemów przemyśle i demoralizacji dzieci,
5. uczestniczą w opracowaniu strategii działań wychowawczych wobec dziecka,
6. otrzymują informacje o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej w środowisku lokalnym,
7. monitorują zmiany w zachowaniu dziecka oraz informują o nich szkołę.

PEDAGOG SZKOLNY :

Koordynuje funkcjonowanie strategii rozwiązywania problemów agresji i przejawów demoralizacji w szkole tzn.:

1. wspólnie z zespołem wychowawczo-profilaktycznym przeprowadza raz w roku diagnozę problemów w szkole i opracowuje raport z badań w formie dokumentu „Diagnoza” (na podstawie diagnoz przeprowadzanej w ramach realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego),
2. na podstawie informacji otrzymywanych od wychowawców kontroluje nasilenie problemu oraz przygotowuje informacje dla rodziców, dla Rady Pedagogicznej oraz dla organu prowadzącego (wg potrzeb),
3. koordynuje współpracę szkoły z policją oraz innymi instytucjami wspomagającymi pracę szkoły w zapobieganiu niedostosowaniu społecznemu uczniów,
4. wspólnie z rodzicami i wychowawcami ustala plan pracy wychowawczej z uczniem,
5. prowadzi rozmowy indywidualne oraz zajęcia dla uczniów trudnych wychowawczo,
6. wspiera rodziców w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo poprzez konsultacje, porady oraz organizowanie spotkań dla rodziców podczas dni otwartych,
7. pomaga wychowawcom w zorganizowaniu pracy z klasą na rzecz rozwiązywania problemów związanych z agresją,
8. przygotowuje zajęcia wychowawcze, psychoedukacyjne i profilaktyczne dla uczniów,

9. podejmuje interwencję w porozumieniu z dyrektorem szkoły w przypadku zachowań świadczących o przemocy i demoralizacji ucznia, jeśli zostały wyczerpane środki wychowawcze i profilaktyczne możliwe do zastosowania w szkole,
10. w porozumieniu z wychowawcą i dyrektorem przygotowuje wniosek do sądu rodzinnego o zastosowanie środków wychowawczych wobec ucznia lub wgląd w sytuację rodzinną.

PSYCHOLOG SZKOLNY:

1. Prowadzi terapię uczniów trudnych,
2. Prowadzi porady dla rodziców uczniów trudnych wychowawczo, mających problemy z agresją, są zagrożeni demoralizacją,
3. Proponuje odpowiednie formy pomocy uczniom i rodzinie,
4. Współpracuje z pedagogiem szkolnym, wychowawcami i rodzinami w opracowaniu i realizowaniu strategii rozwiązywania powyższych problemów,
5. Przygotowuje zajęcia wychowawcze i psychoedukacyjne dla rodziców i uczniów.

DYREKTOR:

1. na podstawie otrzymanych informacji kontroluje nasilenie zjawiska przemocy w szkole oraz przebieg pracy wychowawczej z uczniem zagrożonym niedostosowaniem,
2. organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
3. wyraża zgodę na działania wychowawcze o charakterze psychoedukacyjnym i profilaktycznym prowadzone przez pedagogicznych pracowników szkoły lub osoby zaproszone,
4. stosuje wobec ucznia konsekwencje za łamanie norm i naruszanie regulaminu szkolnego zgodne z zapisem w Statucie szkoły,
5. może uczestniczyć w spotkaniach zespołu wychowawczo-profilaktycznego mającego na celu rozwiązywanie problemów agresji i demoralizacji uczniów,
6. w przypadku czynów o znacznej szkodliwości moralnej i materialnej podejmuje działania interwencyjne – zgłasza sprawę policji oraz informuje pisemnie rodziców o zdarzeniu.

PRACOWNICY NIEPEDAGOGICZNI :

1. informują nauczyciela dyżurującego lub wychowawcę o zachowaniu ucznia świadczącym o łamaniu norm,
2. zgłaszają dyrektorowi szkoły wszystkie sygnały mogące świadczyć o zagrożeniu bezpieczeństwa uczniów zaobserwowane w budynku oraz na terenie wokół szkoły,
3. w przypadku zaobserwowanej bójki uczniów mają obowiązek przerwać akt przemocy i niezwłocznie zawiadomić dyrektora szkoły lub pedagoga.

IV. POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELI WOBEC UCZNI TRUDNEGO WYCHOWAWCZO, PRZEJAWIAJĄCEGO ZACHOWANIA O CHARAKTERZE AGRESJI I PRZEMOCY LUB DEMORALIZACJI ORAZ INNYCH SYTUACJACH TRUDNYCH.

IV.1 DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

IV.1.1 Procedura zapobiegania niedostosowaniu społecznemu uczniów

1. Szkoła zapobiega marginalizacji społecznej uczniów poprzez rozpoznawanie ich potrzeb w zakresie:
 - 1) pomocy materialnej
 - 2) pomocy psychologiczno-pedagogicznej
 - 3) ochrony przed przemocą
2. Diagnoza przyczyn problemów uczniów trudnych wychowawczo dokonywana jest na podstawie:
 - 1) obserwacji funkcjonowania ucznia w szkole
 - 2) rozmów indywidualnych z uczniem
 - 3) rozmów z rodzicami
 - 4) konsultacji ze specjalistami spoza szkoły za zgodą rodziców
 - 5) udostępnionych przez rodziców opinii specjalistów
3. Problemy wychowawcze rozwiązywane są we współpracy z rodzicami, którym szkoła stwarza możliwość:
 - 1) konsultacji indywidualnych z pedagogiem – wg godzin pracy podanych na początku roku szkolnego.
 - 2) konsultacji z nauczycielami – wg harmonogramu podanego na początku roku szkolnego.
 - 3) uczestnictwa w spotkaniach informacyjno-szkoleniowych dla rodziców prowadzone przez specjalistów
 - 4) udziału w zespole wychowawczym
4. Szkoła dopuszcza stosowanie formy kontraktu w celu konsekwentnego przestrzegania ustaleń rodziców i nauczycieli dotyczących pracy wychowawczej z dzieckiem.
5. Uczniom zagrożonym niedostosowaniem szkoła zapewnia pomoc w formie:
 - 1) wyrównywania braków w wiadomościach
 - 2) indywidualnej opieki pedagoga szkolnego
 - 3) systematycznej kontroli realizacji obowiązku szkolnego
 - 4) udziału w zajęciach psychoedukacyjnych – w miarę możliwości organizacyjnych
 - 5) organizacji zajęć profilaktycznych uczących radzenia sobie ze stresem, z trudnościami, z agresją oraz rozwiązywania konfliktów
 - 6) zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych – stwarzając możliwość przeżycia sukcesu, motywuje do aktywności w środowisku szkolnym.
6. Rodzicom uczniów trudnych wychowawczo szkoła udziela pełnej informacji o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym.
7. Uczniowie sprawcy przemocy oraz uczniowie nieradzący sobie z presją rówieśniczą mają zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub w środowisku lokalnym, (jeśli istnieje taka możliwość organizacyjna).

8. W przypadku łamania norm społecznych stwarzającego zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia własnego a także innych uczniów oraz czynów świadczących o demoralizacji szkoła stosuje „procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością” tj. procedury IV.2.18.

IV.1.2 Procedura zapobiegania samobójstwom uczniów

1. Opracowania i wdrożenia na terenie szkoły działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie samobójstwom uczniów poprzez:
 - 1) rozpoznanie uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,
 - 2) zobowiązanie wychowawców do wnikliwej obserwacji funkcjonowania uczniów, rozmowy z nimi oraz zapewnienie im pomocy oraz wsparcie,
 - 3) minimalizowanie konsekwencji stresu psychicznego,
 - 4) zwracanie uwagi nauczycieli i niepedagogicznych pracowników szkoły jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,
 - 5) zapewnienie pomocy w nauce uczniom z trudnościami edukacyjnymi,
 - 6) zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,
 - 7) zapobieganie wykluczeniu społecznemu uczniów z zaburzeniami zachowania, emocjonalnymi lub ze środowisk dysfunkcyjnych,
 - 8) ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa,
 - 9) podjęcie działań w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły, zmniejszających stres zawodowy.

IV.1.3 Postępowanie nauczycieli w przypadku absencji ucznia

Kontrola frekwencji

1. Porównanie listy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym dostarczonej z wydziału ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej z listą uczniów szkoły. Odnotowanie nazwisk uczniów odroczonych oraz uczęszczających do innych placówek w księdze dzieci.
2. Sporządzenie listy uczniów, na początku roku szkolnego.
3. Szkoła Podstawowa nr 13 im. A. Szklarskiego zobowiązana jest do informowania szkół obwodowych uczniów o realizacji obowiązku szkolnego w naszej szkole oraz o wszelkich zmianach adresowych.
4. Każdy nauczyciel ma obowiązek sprawdzania i odnotowywania nieobecności ucznia w dzienniku lekcyjnym na każdej lekcji oraz innych zajęciach pozalekcyjnych.
5. Wychowawca co miesiąc sprawdza i podlicza frekwencję w swojej klasie.
6. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecności dziecka w szkole **w formie pisemnej w ciągu 7 dni licząc od 1 dnia powrotu do szkoły.**
7. Wychowawca informuje pedagoga szkolnego o uczniach, u których liczba godzin nieusprawiedliwionych w danym miesiącu przekroczyła **15 godzin** (pedagog szkolny uzyskaną informację odnotowuje w teczce kontroli obowiązku szkolnego).
8. Następnie, jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie wychowawca wzywa rodziców ucznia (telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny) do szkoły w celu wyjaśnienia przyczyn nieobecności dziecka na zajęciach edukacyjnych. Z rozmowy tej wychowawca sporządza notatkę (podpisana

przez obecnego na spotkaniu rodzica), którą umieszcza w teczce wychowawcy, a kopię przekazuje pedagogowi szkolnemu.

9. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) oraz dalszego uchylania się ucznia od systematycznego realizowania obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu oraz dyrektorowi szkoły celem podjęcia odpowiednich działań interwencyjnych (IV.2.1)

IV.2. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

IV.2.1 Postępowanie w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia.

1. W przypadku, gdy po działaniach wspierających absencja ucznia w kolejnym miesiącu nie ulega poprawie i nadal utrzymuje się 15 lub więcej godzin nieusprawiedliwionych szkoła podejmuje następujące działania interwencyjne według podanej kolejności:
 - 1) Powiadomienie pisemne rodziców (papierowo lub poprzez dziennik elektroniczny) przez wychowawcę o dalszej absencji ucznia oraz wezwanie do szkoły – rozmowa w obecności wychowawcy, pedagoga/psychologa. Podjęcie wspólnych działań zmierzających do poprawy frekwencji i poinformowanie stron o konsekwencjach dalszego nierealizowania obowiązku szkolnego (sprawozdanie ze spotkania). Możliwe propozycje działań: (w zależności od okoliczności: kontrola obecności w szkole przez codzienne zgłaszanie się do pedagoga szkolnego i podpisywanie się w dokumentacji, założenie zeszytu obecności, codzienna kontrola frekwencji przez rodzica w dzienniku elektronicznym, skierowanie do PPP).
 - 2) Udzielenie upomnienia uczniowi przez wychowawcę,
 - 3) Udzielenie nagany wychowawcy uczniowi w obecności rodzica,
 - 4) Obniżenie oceny z zachowania zgodnie ze Statutem,
 - 5) Udzielenie nagany dyrektora szkoły,
 - 6) W przypadku niepodjęcia współpracy przez rodziców oraz dalszego uchylania się ucznia od systematycznego realizowania obowiązku szkolnego przekazanie informacji o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratora Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji, Policji.
2. W przypadku, gdy uczeń nie realizuje obowiązku szkolnego (przez niespełnienie obowiązku szkolnego należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca powyżej 50%), szkoła pomija pkt. 1 podejmując następujące działania interwencyjne:
 - 1) Wychowawca comiesięcznie informuje pedagoga szkolnego o uczniach nierealizujących obowiązku szkolnego (pedagog szkolny uzyskał informację odnotowuje w teczce kontroli obowiązku szkolnego).
 - 2) Pisemne upomnienie dyrektora szkoły zawierające wezwanie do wykonania obowiązku zapewnienia dziecku regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne – z zagrożeniem, że w przypadku niewykonania obowiązku sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania egzekucyjnego (za potwierdzeniem odbioru)
 - 3) W razie, jeśli rodzic/prawny opiekun nie odbierze listu poleconego zawierającego upomnienie, szkoła ponownie przesyła pisemne upomnienie

dyrektora szkoły zawierające wezwanie do wykonania obowiązku regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne przez dziecko (dwukrotne wysłanie listu poleconego, jest równoznaczne z jego dostarczeniem.)

- 4) Po upływie 7 dni liczonym od dnia doręczenia upomnienia dyrektor szkoły w przypadku nie wywiązania się z obowiązku zawartego w upomnieniu wszczyna egzekucję wystawiając tytuł wykonawczy do organu egzekucyjnego – Prezydenta Miasta Ruda Śląska oraz wnioski o wszczęcie egzekucji.
- 5) Jednocześnie z wystawieniem tytułu wykonawczego dyrektor szkoły występuje do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej o wgląd w sytuację rodzinną oraz przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratorowi Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji.
- 6) W razie powtarzających się wielokrotnie nieobecności dziecka w szkole Dyrektor może również wystąpić z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną lub o zastosowanie odpowiednich środków wychowawczych wobec nieletniego do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej pomijając pkt. 2) – 5).

IV.2.2 Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który spóźnia się na zajęcia szkolne

1. Nauczyciel zaznacza w dzienniku zajęć spóźnienia ucznia.
2. Nauczyciel przeprowadza rozmowę indywidualną z uczniem /odwołanie się do kontraktu klasowego/. Poinformowanie ucznia o konsekwencjach wynikających ze spóźniania się zawartych w Statucie szkoły.
3. Przekazanie informacji o nagminnych spóźnieniach do wychowawcy.
4. Rozmowa dyscyplinująca wychowawcy z uczniem, zastosowanie punktowego systemu oceniania (punkty ujemne).
5. Jeżeli po rozmowie dyscyplinującej wychowawcy z uczniem spóźnienia nadal powtarzają się wychowawca wzywa rodziców do szkoły (pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny).
6. Rozmowa interwencyjna z rodzicem odnotowana w dokumentacji wychowawcy klasy (sprawozdanie ze spotkania) mająca na celu określenie stanowiska szkoły wobec konkretnego zachowania ucznia.
7. Zapisanie w dokumentacji wychowawcy ustaleń wynikających z rozmowy z rodzicami, dopuszcza się możliwość zastosowania formy kontraktu.
8. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) oraz dalszego nagminnego spóźniania się ucznia na zajęcia szkolne zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
9. Pedagog szkolny po otrzymaniu informacji o nagminnym spóźnianiu się ucznia na zajęcia szkolne (sprawozdanie ze spotkania z wychowawcą z opisem sytuacji) ustala wspólnie z wychowawcą termin zespołu wychowawczego i pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły z adnotacją, że w razie dalszego braku kontaktu rodziców/prawnych opiekunów ze szkołą celem podjęcia współpracy dla dobra ucznia zostanie skierowane pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
10. Pedagog szkolny jednocześnie przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratora Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji

IV.2.3 Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który samowolnie opuszcza klasę lub teren szkoły.

1. Nauczyciele, wychowawcy odpowiadają za bezpieczeństwo dzieci przebywających na terenie szkoły lub w budynku szkoły, jeśli nie ogłoszono przerw na podwórku.
2. Uczniowie, którzy samowolnie opuszczają teren szkoły, łamią Statut Szkoły i regulaminy szkolne.
3. Nauczyciele, wychowawcy na bieżąco, według potrzeb przeprowadzają w klasie pogadanki z uczniami na temat zasad zachowania i bezpieczeństwa.
4. Jeśli zauważono chęć ucieczki z budynku szkolnego, nauczyciel podejmuje próbę zatrzymania ucznia poprzez: rozmowę, przedstawienie konsekwencji takiego zachowania.
5. Wszyscy nauczyciele systematycznie wpisują na początku lekcji nieobecności w dzienniku elektronicznym.
6. Nauczyciel, który zauważył, że uczeń samowolnie opuścił klasę lub teren szkoły wpisuje w dzienniku elektronicznym w zakładce uwagi odpowiednio punkty ujemne. Jednocześnie przekazuje informację o zachowaniu ucznia do wychowawcy osobiście lub poprzez dziennik elektroniczny, aby ten mógł na bieżąco odnotować nieobecność dziecka jako nieusprawiedliwioną.
7. Nieobecność wpisana przez nauczyciela, wychowawcę po samowolnym opuszczeniu klasy lub terenu szkoły jest nieobecnością nieusprawiedliwioną (brak możliwości usprawiedliwienia przez rodzica).
8. Nauczyciel lub wychowawca przeprowadza rozmowę indywidualną z uczniem na przerwie lub w czasie jak najszybszym, tak, aby uczeń wiedział, z czym związana jest interwencja. Jasne określenie granic zachowania ucznia na terenie szkoły /odwołanie się do kontraktu klasowego/. Poinformowanie ucznia o konsekwencjach wynikających z niewłaściwego zachowania zawartych w Statucie szkoły.
9. Nauczyciel lub wychowawca w miarę możliwości – jak najszybciej – powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o ucieczce dziecka ze szkoły poprzez: dziennik elektroniczny lub telefonicznie.
10. Rodzic/opiekun prawny jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia szkoły o powrocie dziecka do domu (telefonicznie lub poprzez dziennik elektroniczny). W przypadku powrotu dziecka do szkoły wychowawca również niezwłocznie powiadamia rodzica/prawnego opiekuna (telefonicznie lub poprzez dziennik elektroniczny).
11. W przypadku powtarzającego się samowolnego opuszczania klasy lub terenu szkoły wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym i dyrekcją pilnie wzywa rodziców do szkoły (telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny).
12. Rozmowa interwencyjna z rodzicem odnotowana w dokumentacji wychowawcy klasy (sprawozdanie ze spotkania) mająca na celu określenie stanowiska szkoły wobec konkretnego zachowania ucznia. Zapisanie w dokumentacji wychowawcy ustaleń wynikających z rozmowy z rodzicami, dopuszcza się możliwość zastosowania formy kontraktu. Poinformowanie rodziców o dalszych konsekwencjach związanych z występującym zachowaniem zgodnych z regulaminem szkolnym. Ponadto poinformowanie rodziców, że w przypadku powtarzających się incydentów opuszczania terenu szkoły przez uczniów, pedagog szkolny telefonicznie lub pisemnie będzie zwracał się do Policji lub Straży Miejskiej z prośbą o wzmożenie patroli wokół szkoły z podaniem przyczyn i personaliów dziecka.
13. Każdorazowe opuszczenie terenu szkoły wiąże się z punktami ujemnymi z zachowania.

14. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) oraz dalszego samowolnego opuszczania klasy/terenu szkoły przez ucznia wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
15. Pedagog szkolny po otrzymaniu informacji o pogłębiających się problemach wychowawczych ucznia (sprawozdanie ze spotkania z wychowawcą z opisem sytuacji) ustala wspólnie z wychowawcą termin zespołu wychowawczego i pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły. W razie konieczności z adnotacją, że w razie braku kontaktu rodziców/prawnych opiekunów ze szkołą celem podjęcia współpracy dla dobra ucznia zostanie skierowane pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
16. Pedagog szkolny jednocześnie przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratorowi Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji.

IV.2.4 Postępowanie nauczyciela wobec ucznia zakłócającego swym zachowaniem przebieg zajęć edukacyjnych

1. Zwrócenie uczniowi uwagi w celu przerwania zachowania zakłócającego przebieg zajęć edukacyjnych.
2. Przeprowadzenie rozmowy indywidualnej z uczniem na przerwie lub w czasie jak najszybszym, tak, aby uczeń wiedział, z czym związana jest interwencja nauczyciela. Jasne określenie granic zachowania ucznia na lekcji /odwołanie się do kontraktu klasowego/. Poinformowanie ucznia o konsekwencjach wynikających z niewłaściwego zachowania zawartych w Statucie szkoły.
3. Wpisanie uwagi w dzienniku elektronicznym.
4. W przypadku powtarzającego się zachowania ucznia zakłócającego przebieg zajęć edukacyjnych (liczne uwagi w dzienniku lub uzyskanie takiej informacji od nauczyciela) wychowawca wzywa rodziców do szkoły (pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny).
5. Rozmowa interwencyjna z rodzicem odnotowana w dokumentacji wychowawcy klasy (sprawozdanie ze spotkania) mająca na celu określenie stanowiska szkoły wobec konkretnego zachowania ucznia.
6. Przedstawienie rodzicom propozycji pomocy i współpracy oraz zapisanie w dokumentacji wychowawcy ustaleń wynikających z rozmowy z rodzicami, dopuszcza się możliwość zastosowania formy kontraktu.
7. Poinformowanie rodziców o dalszych konsekwencjach związanych z występującym zachowaniem zgodnych ze Statutem.
8. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) oraz dalszego zakłócania swym zachowaniem przebiegu zajęć przez ucznia wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
9. Pedagog szkolny po otrzymaniu informacji o pogłębiających się problemach wychowawczych ucznia (sprawozdanie ze spotkania z wychowawcą z opisem sytuacji) ustala wspólnie z wychowawcą termin zespołu wychowawczego i pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły z adnotacją, że w razie braku kontaktu rodziców/prawnych opiekunów ze szkołą celem podjęcia współpracy dla dobra ucznia zostanie skierowane pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.

10. Pedagog szkolny jednocześnie przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratorowi Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji

IV.2.5 Procedura postępowania w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów.

1. Nauczyciel zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie wychowawcę klasy oraz pedagoga szkolnego.
2. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów pierwszy raz otrzymuje punkty ujemne zgodnie ze Statutem oraz o fakcie zawiadamiany jest rodzic telefonicznie, osobiście lub poprzez dziennik elektroniczny
3. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów drugi raz otrzymuje punkty ujemne zgodnie ze Statutem, do szkoły wezwani są rodzice celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji – sprawozdanie ze spotkania.
4. Gdy uczeń zostanie przyłapany na paleniu papierosów po raz trzeci, wychowawca wzywa telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny do szkoły jego rodziców/prawnych opiekunów. Uczeń obowiązkowo uczęszcza na indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym odnośnie skutków palenia – 10 spotkań oraz otrzymuje pisemną naganą wychowawcy, która zostaje przez niego podpisana i umieszczona w teczce wychowawcy – kserokopia do dokumentacji pedagoga szkolnego. Poinformowanie rodziców o dalszych konsekwencjach związanych z występującym zachowaniem zgodnych z kolejnymi punktami procedury – sprawozdanie ze spotkania.
5. W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
6. Pedagog szkolny po otrzymaniu informacji (sprawozdanie ze spotkania z wychowawcą z opisem sytuacji) ustala wspólnie z wychowawcą termin zespołu wychowawczego i pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły z adnotacją, że w razie dalszego braku kontaktu rodziców/prawnych opiekunów ze szkołą celem podjęcia współpracy dla dobra ucznia zostanie skierowane pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
7. Pedagog szkolny jednocześnie przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratorowi Sądu Rejonowego, jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji

IV.2.6 Procedura postępowania w przypadku kradzieży w szkole.

1. Uczeń ma obowiązek zawiadomić nauczyciela prowadzącego zajęcia o kradzieży natychmiast po stwierdzeniu tego faktu, (jeśli kradzież nastąpiła na przerwie-wychowawcę lub pedagoga szkolnego).
2. Nauczyciel, wychowawca prowadzący przerywa zajęcia, ustala okoliczności zdarzenia i przeprowadza wszelkie działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu – kradzieży. Nauczyciel, wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniami o konsekwencjach dokonania czynu kradzieży, zapisuje fakt rozmowy w dzienniku i prosi o zgłoszenie się ewentualnego sprawcy po lekcji – np., jako temat lekcji wychowawczej.

3. W przypadku znalezienia rzeczy:
 - 1) nauczyciel powiadamia wychowawcę, pedagoga szkolnego lub psychologa oraz dyrektora szkoły;
 - 2) pedagog wspólnie z nauczycielem spisuje notatkę z przebiegu zdarzenia, którą przedstawia wychowawcy i rodzicom poszkodowanego.
4. W przypadku ustalenia sprawcy kradzieży następuje:
 - 1) rozmowa wychowawcy, pedagoga ze sprawcą kradzieży
 - 2) powiadomienie i wezwanie poprzez dziennik elektroniczny rodziców sprawcy (sprawozdanie ze spotkania), próba określenia zadośćuczynienie pokrzywdzonemu (zwrot przedmiotów, przeprosiny)
 - 3) udzielenie kary zgodnie z systemem kar określonych w Statucie szkoły
 - 4) W przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego z wychowawcą (nieobecność na zebraniu klasowym, konsultacjach, rodzic nie wyraża chęci na spotkania indywidualne) wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
 - 5) Pedagog szkolny po otrzymaniu informacji (sprawozdanie ze spotkania z wychowawcą z opisem sytuacji) ustala wspólnie z wychowawcą termin zespołu wychowawczego poprzez dziennik elektroniczny wzywa rodziców/opiekunów prawnych do szkoły z adnotacją, że w razie dalszego braku kontaktu rodziców/prawnych opiekunów ze szkołą celem podjęcia współpracy dla dobra ucznia zostanie skierowane pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną.
5. W przypadku powtórzenia się kradzieży dokonanej przez tego samego ucznia pedagog powiadamia sąd rodzinny (bez względu na wartość skradzionych rzeczy).
6. W przypadku nie znalezienia skradzionej rzeczy i trudności z ustaleniem sprawcy:
 - 1) nauczyciel powiadamia wychowawcę, pedagoga szkolnego lub psychologa oraz dyrektora szkoły;
 - 2) pedagog wspólnie z nauczycielem spisuje notatkę z przebiegu zdarzenia i powiadamia rodziców poszkodowanego;
 - 3) jeżeli wartość skradzionej rzeczy przekracza kwotę 500 zł pedagog lub dyrektor informuje poszkodowanego o jego prawach.
7. W przypadku dokonania kradzieży poza terenem szkoły, (jeżeli uczeń nie przebywa pod opieką nauczyciela) osoba poszkodowana (prawny opiekun) o zdarzeniu informuje policję.

IV.2.7 Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.

1. W sytuacji zauważenia niszczenia przez uczniów mienia szkolnego lub prywatnego na terenie placówki, każdy uczeń zobowiązany jest poinformować o tym wychowawcę, nauczyciela dyżurującego lub innego pracownika szkoły.
2. Uczeń, który nieumyślnie zniszczył, uszkodził mienie szkolne lub prywatne, bez względu na okoliczności, zobowiązany jest zgłosić ten fakt wychowawcy, nauczycielowi dyżurującemu lub innemu pracownikowi szkoły.
3. Uczeń, którego mienie prywatne zostało zniszczone na terenie szkoły, jest zobowiązany zgłosić szkodę wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły.
4. Nauczyciel lub pracownik szkoły, któremu zgłoszono fakt niszczenia (zniszczenia) mienia szkolnego lub prywatnego, podejmuje następujące działania:
 - 1) powiadamia wychowawcę ucznia, (jeżeli nim nie jest),
 - 2) powiadamia pedagoga szkolnego lub psychologa,
 - 3) powiadamia dyrektora szkoły,

- 4) informuje pracownika administracji (jeżeli zostało zniszczone mienie szkolne w celu zabezpieczenia),
- 5) wychowawca informuje rodziców ucznia o wyrządzonej szkodzi.
5. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem na temat zaistniałej sytuacji, może też skierować ucznia do pedagoga lub psychologa szkolnego.
6. Pedagog lub psycholog w porozumieniu z dyrektorem i wychowawcą podejmują decyzję o sposobie zadośćuczynienia lub ukarania sprawcy.
7. Pedagog lub psycholog szkolny, w porozumieniu z wychowawcą, powiadamia i wzywa telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny rodziców o zaistniałej sytuacji.
8. Wychowawca ustala z uczniem i rodzicami w obecności dyrektora/zastępcy lub pedagoga szkolnego sposób i termin naprawienia wyrządzonych szkód. Jednocześnie zostaje ustalony termin naprawienia szkody.
9. Procedura ta nie obowiązuje w przypadku uszkodzenia mienia prywatnego, którego posiadanie na terenie szkoły jest zabronione i za które szkoła nie ponosi odpowiedzialności. Jednak, jeśli znany jest sprawca wychowawca lub pedagoga powiadamia i wzywa telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny jego rodziców celem wyjaśnienia sytuacji.
10. W przypadku, gdy trudno ustalić, kto dokonał zniszczeń, dyrektor szkoły informuje uczniów klasy, w której może być sprawca, o konieczności jego ujawnienia.

IV.2.8 Postępowanie w przypadku zachowań o charakterze przemocy obserwowanych na terenie szkoły

1. Przerwanie aktu przemocy.
2. Natychmiastowe powiadomienie dyrektora szkoły, wicedyrektora lub pedagoga szkolnego.
3. Udzielenie pomocy uczniowi będącemu ofiarą przemocy – organizacja pomocy medycznej, zapewnienie wsparcia psychicznego oraz zabezpieczenie dowodów zdarzenia.
4. Przekazanie sprawcy przemocy dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
5. Powiadomienie rodziców i wezwanie ich do szkoły lub, gdy niemożliwe jest ich niezwłoczne przybycie do szkoły – ustalenie terminu jak najszybszego spotkania.
6. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków – sporządzenie notatki przez nauczyciela będącego świadkiem zdarzenia.
7. Przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej z każdym uczniem z osobna uczestniczącym w zdarzeniu – sporządzenie notatki z rozmowy z uczniem.
8. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana.
9. Przeprowadzenie interwencji wychowawczo-profilaktycznej na terenie szkoły:
 - 1) poinformowanie i wezwanie telefonicznie, pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny rodziców o łamaniu Statutu przez ucznia stosującego przemoc
 - 2) poinformowanie o przysługujących prawach rodziców dziecka pokrzywdzonego
 - 3) poinformowanie rodziców i uczniów o konsekwencjach za łamanie norm wynikających ze Statutu.
 - 4) ustalenie form i terminów współpracy rodziców ze szkołą w celu uzyskania zmiany zachowania, którego dotyczy interwencja
 - 5) monitoring zmiany zachowania ucznia objętego interwencją poprzez systematyczną wymianę informacji pomiędzy rodzicami i nauczycielami (telefonicznie, osobiście lub poprzez dziennik elektroniczny).
10. W przypadku braku zmian w zachowaniu ucznia lub braku współpracy rodziców ze szkołą dyrektor występuje z wnioskiem do Sądu.

IV.2.9 Procedura postępowania w przypadku wystąpienia przemocy z użyciem Internetu oraz telefonu komórkowego.

1. Nauczyciel/wychowawca w przypadku podejrzenia, że zostały przy pomocy mediów naruszone dobra osobiste ucznia, powiadamia o tym fakcie dyrektora, pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog zapewnia bezpieczeństwo i wsparcie ofierze przemocy, jak również wspólnie z wychowawcą ustalają okoliczności zdarzenia, sprawców i zabezpieczają dowody. Przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej z każdym uczniem z osobna – sporządzenie notatki z rozmowy z uczniem.
3. Pedagog/psycholog/wychowawca informuje rodziców ofiary o zaistniałej sytuacji (telefonicznie lub osobiście).
4. Jeżeli sprawcami przemocy są uczniowie szkoły należy powiadomić telefonicznie, osobiście lub poprzez dziennik elektroniczny rodziców/ prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i wezwać ich do szkoły celem wyjaśnienia sytuacji w jak najszybszym terminie.
5. Pedagog w obecności rodziców/prawnych opiekunów przeprowadza rozmowę wyjaśniającą, informując osoby podejrzane o naruszenie dóbr osobistych innej osoby oraz opiekunów o dalszym postępowaniu i konsekwencjach zgodnie ze Statutem. Zobowiązuje ucznia do usunięcia materiału ze szkodliwymi treściami.
6. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły lub jeśli uczeń sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie, jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.
7. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor zwraca się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
8. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznan, poszkodowany (w tym przypadku opiekun prawny poszkodowanego) zawiadamia administratora sieci w celu usunięcia materiałów lub Policję.
9. W razie wystąpienia powyższego problemu poza szkołą wychowawca, nauczyciele, pedagog szkolny lub psycholog szkolny służą pomocą i wsparciem. Według potrzeb przeprowadzenie zajęć w klasie przez specjalistów PPP (w miarę możliwości).

IV.2.10 Procedura postępowania w przypadku usiłowania lub zamiaru samobójstwa.

1. Pracownik szkoły, który powziął podejrzenie lub dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa ucznia natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem, a następnie zawiadamia (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie) dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły zobowiązany jest zapewnić dziecku stałą opieką np. poprzez stałą obecność z uczniem wyznaczonej dorosłej osoby.
3. W razie konieczności udzielenie pierwszej pomocy zgodnie z procedurą udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz zawiadomienia rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałym zdarzeniu lub uzyskanej informacji.
4. Ponadto dyrektor szkoły w przypadku usiłowania samobójstwa zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.

5. Następnie dyrektor:
 - 1) powołuje spotkanie Zespołu ds. bezpieczeństwa i interwencji kryzysowej do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania kolejnych działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej,
 - 2) zespół według potrzeb nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowej (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, inne),
 - 3) zespół w porozumieniu z Radą Pedagogiczną podejmuje kolejne kroki zgodnie z kompetencjami.
 - 4) szczegółowy zakres działania zespołu opisany jest w procedurze interwencji kryzysowej.
6. Dyrektor szkoły zapewnia monitoring i profilaktykę w celu wspierania ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:
 - 1) pomoc w uzyskiwaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),
 - 2) realizowania zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.

IV.2.11 Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (uwaga: za wyjątkiem śmierci samobójczej)

1. Dyrektor szkoły informuje nauczycieli i wychowawców o śmierci ucznia z przypomnieniem zasad kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych, innych lekcji, (jeśli to możliwe: podać materiały instruktażowe);
2. Następnie dyrektor:
 - 1) powołuje spotkanie Zespołu ds. bezpieczeństwa i interwencji kryzysowej do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania kolejnych działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej,
 - 2) zespół według potrzeb nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowej (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, inne),
 - 3) zespół w porozumieniu z Radą Pedagogiczną podejmuje kolejne kroki zgodnie z kompetencjami,
 - 4) szczegółowy zakres działania zespołu opisany jest w procedurze interwencji kryzysowej.
3. Wychowawca klasy w obecności pedagoga szkolnego, psychologa lub innego specjalistę np. z zewnątrz (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna) informuje uczniów na forum klasy; opowiedzenie o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego;
4. Stworzenie możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym” itp.:
5. Wychowawca stale monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji i w razie potrzeby informuje rodziców/prawnych opiekunów o obserwacjach.
6. Skonsultowanie sytuacji z pedagogiem / psychologiem szkolnym lub specjalistą z PPP lub OIK
7. Wychowawca ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego, kierowanie tym procesem.

IV.2.12 Procedura postępowania w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia

1. śmierci ucznia lub nauczyciela, która miała miejsce na terenie szkoły lub w związku z zajęciami szkolnymi, wycieczkami, koloniami itp. Rodzinę informuje dyrektor szkoły lub osoba upoważniona (wicedyrektor). Pozostałe przypadki pozostają w gestii policji, lekarzy, psychologów itp.
2. Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz. Należy unikać powiadamiania za pomocą telefonu lub poczty, jeśli jest to tylko możliwe. Powinno się odbywać w mieszkaniu, nigdy na klatce, w progu drzwi.
3. Prawidłowe powiadamianie o śmierci musi spełnić następujące warunki:
 - 1) dostarczyć niezbędnych informacji;
 - 2) udzielić pierwszego wsparcia;
 - 3) okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.
4. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych.
5. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenie, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
6. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcje osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
7. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
8. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego – zapytać się czy jest coś, co możemy zrobić dla rodziny zmarłego.
9. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawiać rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik socjalny lub psycholog, tak długo, aż minie pierwsza reakcja – szok lub pojawią się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (np. telefon), aby udzielić informacji lub / i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się pozostawiona sama sobie. Podać namiary instytucji udzielających wsparcia (np. psychologowie)
10. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem medyków itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
11. Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

IV.2.13 Procedura postępowania w przypadku epizodu psychotycznego ucznia

1. Pracownik szkoły, który miał pod opieką danego ucznia zawiadamia (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie) dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły zobowiązany jest zapewnić dziecku stałą opieką np. poprzez stałą obecność z uczniem wyznaczonej dorosłej osoby.
3. W razie konieczności udzielenie pierwszej pomocy zgodnie z procedurą udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałym zdarzeniu oraz pogotowie ratunkowe.
4. Dyrektor szkoły zapewnia monitoring i profilaktykę w celu wspierania ucznia m.in. poprzez:
 - 1) jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę – np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „Czym jest choroba psychiczna”, (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany);
 - 2) jeżeli rodzice ucznia sobie tego nie życzą – nie informować klasy, jednak stale należy prowadzić obserwację zachowań uczniów;
 - 3) wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określaniu wymagań wobec ucznia;
 - 4) jeśli rodzice/prawni opiekunowie wyrażą zgodę to konsultować postępowanie z lekarzem oddziałowym, na którym leczy się uczeń;
 - 5) udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, PZP itp.

IV.2.14 Procedura postępowania w przypadku incydentu bombowego

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, musi ten fakt zgłosić dyrekcji Szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
2. Dyrektor szkoły lub wicedyrektor zawiadamiając Policję musi podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot); treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia; adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej; opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu. Wskazane jest uzyskanie od Policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.
3. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
4. Dodatkowo na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne (jeśli nie zrobi tego Policja po uzyskaniu zgłoszenia). Najlepiej uzgodnić to przy zawiadomianiu.
5. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
6. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
7. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, Użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.

8. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
9. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
10. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
11. Po ogłoszeniu ewakuacji należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).
12. Identyfikacja i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

IV.2.15 Procedura postępowania dotycząca przyprawiania i odbierania dzieci ze szkoły

1. Zgodnie z ustawą prawo o ruchu drogowym dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła wiek, co najmniej 10 lat. Nie dotyczy to strefy zamieszkania. Oznacza powyższe, że dzieci do lat siedmiu, co do zasady nie mogą poruszać się samodzielnie po drogach. Na drogę mogą wyjść wyłącznie z osobami, które ukończyły przynajmniej 10 lat. W związku z powyższym za opiekę nad dzieckiem w drodze do szkoły i z powrotem powinni sprawować rodzice/prawni opiekunowie lub upoważniona przez nich osoba w wieku nie mniej niż 10 lat.
2. Szkoła, do której uczeń uczęszcza, musi zapewnić uczniowi poniżej siódmego roku życia opiekę dopóki nie zgłosi się po nie odpowiednia, uprawniona osoba. Nauczyciel nie może, zatem pozwolić na opuszczenie szkoły przez dziecko małoletnie poniżej 7 roku życia.
3. Na początku roku szkolnego wychowawcy klas I-III zobowiązani są zebrać od rodziców/prawnych opiekunów pisemne oświadczenie (załącznik nr 1) czy dziecko może samodzielnie wracać do domu (dzieci w wieku min. 7 lat) na ich odpowiedzialność lub pisemne upoważnienie (załącznik nr 2) osób uprawnionych do odbierania ich dziecka (osoba pełnoletnia lub mająca, co najmniej ukończony 10 rok życia). Ww. dokumenty znajdują się w teczce wychowawcy. Wychowawca przygotowuje wykaz osób uprawnionych do odbioru lub uczniów samodzielnie wracających ze szkoły i przekazuje go wychowawcy świetlicy oraz w sekretariacie szkoły.
4. Rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są do złożenia pisemnego oświadczenia lub upoważnienia, o których mowa w pkt.3.
5. Rodzice/prawni opiekunowie ponoszą pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły przez każdą upoważnioną przez nich osobę dorosłą czy też niepełnoletnią.
6. Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.
7. Uczniowie klas I po zakończonych zajęciach odprowadzani są do szatni lub świetlicy przez nauczyciela prowadzącego zajęcia.
8. Uczniowie klas II-III po zakończonych zajęciach samodzielnie schodzą do szatni lub świetlicy, gdzie oczekują na nich upoważnione osoby, albo zgodnie z oświadczeniem rodzica/prawnego opiekuna idą samodzielnie do domu (po ukończeniu 7 roku życia).
9. Jeśli uczniowie uczęszczają na świetlicę, wychowawca świetlicy kontroluje osoby odbierające dziecko do domu z możliwością wylegitymowania dowodem osobistym.
10. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być w stanie nietrzeźwym ani pod wpływem środków odurzających.

11. W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia, że osoba odbierająca dziecko zgłosiła się do szkoły w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy:
 - 1) nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
 - 2) wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna prawnego,
 - 3) jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy odmawia opuszczenia terenu szkoły i żąda wydania dziecka, należy zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły lub osobę pełniącą dyżur, aby podjęła decyzję czy należy wezwać Policję. Nauczyciel zobowiązany jest do sporządzenia notatki dotyczącej zaistniałego zdarzenia.
 - 4) dyrektor/pedagog szkolny zawiadamia telefonicznie lub osobiście pracownika socjalnego, kuratora sądowego, jeśli takowy jest ustanowiony.
 - 5) w przypadku nieobecności dyrektora, wicedyrektora czy pedagoga szkolnego wychowawca świetlicy konsultuje się z inną osobą na stanowisku kierowniczym lub telefonicznie z dyrektorem szkoły celem podjęcia decyzji o konieczności wezwania Policji.
12. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodziców ze szkoły należy:
 - 1) niezwłocznie skontaktować się telefonicznie z rodzicem/prawnym opiekunem lub osobą upoważnioną przez rodzica
 - 2) zapewnić uczniowi opiekę do czasu przybycia rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka
 - 3) gdy pod wskazanymi numerami telefonów nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób uprawnionych do odbioru nauczyciel oczekuje z dzieckiem w szkole 15 minut.
 - 4) po wyczerpaniu wszystkich dostępnych możliwości kontaktu z rodzicami oraz upływie 15 minut nauczyciel powiadamia dyrektora lub osobę pełniącą dyżur, aby podjęła decyzję o poinformowaniu Policji o niemożliwości skontaktowania się z rodzicami/prawnymi opiekunami.
 - 5) w przypadku nieobecności dyrektora, wicedyrektora czy pedagoga szkolnego wychowawca świetlicy konsultuje się z inną osobą na stanowisku kierowniczym lub telefonicznie z dyrektorem szkoły celem podjęcia decyzji o konieczności wezwania Policji.
 - 6) nauczyciel sporządza notatkę ze zdarzenia.
13. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły **nie może odprowadzić ucznia do domu.**
14. Dyrektor szkoły wnioskuje do Sądu o pilną zmianę zarządzeń opiekuńczych w przypadku gdy: rodzic nie odbiera dziecka po informacji telefonicznej, w dokumentacji nie ma oświadczenia o osobach uprawnionych do odbioru dziecka, z rodzicem nie ma kontaktu telefonicznego; dziecko odmawia powrotu do domu; rodzic/prawny opiekun przychodzi do szkoły pod wpływem alkoholu, a nie ma kontaktu z drugim rodzicem/prawnym opiekunem.
15. W przypadkach wymienionych w pkt. 13 dyrektor szkoły może:
 - 1) przekazać dziecko osobom uprawnionym – wskazanym wcześniej pisemnie w oświadczeniu przez rodziców lub opiekunów (zał.4) – osoba odbierająca dziecko legitymuje się dowodem osobistym celem weryfikacji danych osobowych i podpisuje oświadczenie, że odbiera dziecko zgodnie z upoważnieniem oraz, że będzie pełnić opiekę nad dzieckiem do momentu rozstrzygnięcia sprawy w tut. Sądzie Rejonowym
 - 2) zabezpieczyć dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnej wykonując kolejne kroki:
 - a. Sporządzenie i przesłanie faksem notatki do Sądu, kopia notatki trafia również do Działu Opieki nad Dzieckiem MOPS-u,

- b. Telefoniczne zawiadomienie Działu Opieki nad Dzieckiem MOPS-u lub OIK w celu ustalenia miejsca umieszczenia dziecka,
- 3) Powiadomienie Policji,
- 4) Wykonanie niezbędnych czynności zmierzających do zabezpieczenia dziecka tj. w razie konieczności uczestniczenie pracownika placówki oświatowej wraz z dzieckiem w oględzinach lekarskich (szpital, pogotowie lub przychodnia prywatna za pobraniem rachunku), - udział pedagoga/psychologa, wychowawcy lub innej wyznaczonej przez dyrektora placówki osoby podczas transportu dzieci i młodzieży organizowanego przez MOPS, - dowóz dziecka do placówki wskazanej przez Dział Opieki nad Dzieckiem MOPS lub OIK
- 5) W przypadku zabezpieczenia dziecka u osób uprawnionych lub w placówce dyrektor szkoły/zastępca/pedagog szkolny telefonicznie zawiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji i o formie i miejscu zabezpieczenia dziecka oraz wzywa rodziców/prawnych opiekunów do szkoły w jak najszybszym terminie celem omówienia zaistniałej sytuacji – z rozmowy sporządza notatkę. Jeśli kontakt z rodzicem jest nadal niemożliwy dyrektor szkoły/zastępca/ pedagog szkolny zawiadamia Policję z prośbą o przekazanie informacji rodzicom (telefonicznie lub poprzez fax).

IV.2.15a Osoby obce wchodzące na teren szkoły

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem, bądź pracownikiem szkoły, a wchodzi na jej teren jest osobą obcą.
2. Osoba wchodząca na teren szkoły nie może zakłócać toku pracy szkoły.
3. Osoba taka jest zobowiązana przy wejściu do szkoły dokonać wpisu do „Księgi wejść” podając imię i nazwisko, godzinę wejścia do szkoły oraz cel wejścia na teren placówki oświatowej, co potwierdza czytelnym podpisem.
4. W przypadku, gdy jest to rodzic lub opiekun zgłaszający się po dziecko, powinien on oczekiwać na zakończenie zajęć przy „portierni”.
5. W przypadku, gdy osoba obca wzbudza poczucie zagrożenia lub stwarza realne zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia pracownik pełniący dyżur przy wejściu do szkoły zawiadamia natychmiast dyrektora szkoły. Dyrektor w przypadku odmowy dobrowolnego opuszczenia szkoły może wezwać Straż Miejską.
6. Rodzic/opiekun może wejść do świetlicy szkolnej w celu odebrania dziecka oczekującego tam po skończonych zajęciach.
7. W przypadku organizowania imprez klasowych, szkolnych konkursów itp. osoby wchodzące na teren szkoły mają obowiązek wpisania się na listę przy wejściu do szkoły.
8. Podczas Dni Otwartych – ustalonych zgodnie z kalendarzem danego roku szkolnego oraz klasowych zebrań z rodzicami, potwierdzeniem pobytu na terenie szkoły jest lista rodziców uczestniczących w konsultacjach lub zebraniu – w dokumentacji wychowawcy, nauczyciela.

IV.2.16 Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców/prawnych opiekunów pod względem zdrowotnym oraz zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych.

9. Wychowawca we współpracy z nauczycielami przedmiotowymi, pedagogiem, psychologiem szkolnym na podstawie obserwacji, wywiadu analizuje sytuację ucznia.
10. Po ustaleniu rzeczywistego problemu dziecka wychowawca wzywa rodziców/prawnych opiekunów do szkoły (pisemnie lub poprzez dziennik elektroniczny).

11. Rozmowa wychowawcy z rodzicami/prawnymi opiekunami może odbyć się w obecności innego nauczyciela/pedagoga/psychologa. Fakt rozmowy odnotowuje się w formie sprawozdania ze spotkania z rodzicami/prawnymi opiekunami.
12. Rozmowa z rodzicami/prawnymi opiekunami ma na celu ustalenia zasad postępowania z dzieckiem i poprawy sytuacji oraz uzyskania ewentualnej pomocy wychowawczej lub materialnej.
13. W przypadku trudnej sytuacji materialnej pedagog przygotowuje wniosek do Dyrektora Szkoły o objęcie ucznia dożywianiem w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a rodzica zobowiązuje do kontaktu z pracownikiem socjalnym MOPS-u.
14. W przypadku braku poprawy sytuacji dziecka lub braku współpracy rodzica/opiekuna prawnego pedagog szkoły w porozumieniu z dyrektorem szkoły w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: Sąd Rejonowy, Kuratora Sądowego, policję.

IV.2.17 Procedura postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o przemocy w rodzinie – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” oraz uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska

1. W sytuacji stwierdzenia lub powzięcia podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie pracownik oświaty powinien:
 - 1) przyjąć zgłoszenie problemu od dziecka lub członka rodziny dziecka,
 - 2) w razie powzięcia podejrzenia przez samego pracownika lub osoby trzeciej mającej z dzieckiem kontakt, lub przyjęcia zgłoszenia problemu winien zawiadomić osobę upoważnioną do dalszego prowadzenia postępowania;
2. Postępowanie osób upoważnionych w tym dyrektora placówki, pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcy klas i innych:
 - 1) Sporządzenie notatki służbowej, którą można opracować w obecności higienistki szkolnej,
 - 2) Zawiadomienie dyrektora placówki
 - 3) Zawiadomienie telefoniczne lub osobiste pracownika socjalnego w celu uzupełnienia danych i sprawdzenia, czy rodzina pozostaje pod opieką MOPS-u,
 - 4) Nawiązanie kontaktu z kuratorem sądowym, jeżeli takowy jest ustanowiony,
 - 5) Zawiadomienie rodziców/prawnych opiekunów w sposób najbardziej dogodny – wezwanie do szkoły telefoniczne, osobiste lub poprzez dziennik elektroniczny.
 - 6) W razie braku kontaktu telefonicznego z rodzicami/prawnymi opiekunami lub jeżeli rodzic/opiekun prawny nie zgłasza się dyrektor szkoły wszczyna procedurę Niebieskiej Karty zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty.
 - 7) Pedagog szkolny jednocześnie przekazuje informację o sytuacji ucznia pracownikowi MOPS-u, kuratora Sądu Rejonowego jeśli rodzina znajduje się pod opieką tych instytucji oraz dzielnicowego Policji zgodnie z miejscem zamieszkania dziecka.
 - 8) Ze względu na brak kontaktu z rodzicem dyrektor szkoły prosi dzielnicowego Policji zgodnie z miejscem zamieszkania dziecka o przekazanie rodzicom informacji odnośnie założenia procedury niebieskiej karty.
 - 9) Jednocześnie z rozpoczęciem procedury Niebieskiej karty dyrektor szkoły kieruje pismo do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną oraz zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy fizycznej i psychicznej wobec ucznia.

3. W przypadku konieczności zabezpieczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnej:

- 1) Sporządzenie i przesłanie faksem notatki do Sądu, kopia notatki trafia również do Działu Opieki nad Dzieckiem MOPS-u,
- 2) Telefoniczne zawiadomienie Działu Opieki nad Dzieckiem MOPS-u lub OIK w celu ustalenia ewentualnego miejsca umieszczenia dziecka,
- 3) Powiadomienie Policji,
- 4) Wykonanie niezbędnych czynności zmierzających do zabezpieczenia dziecka oraz zabezpieczenia materiału dowodowego;
 - a) uczestniczenie pracownika placówki oświatowej wraz z dzieckiem w oględzinach lekarskich (szpital, pogotowie lub przychodnia prywatna za pobraniem rachunku),
 - b) udział pedagoga/psychologa, wychowawcy lub innej wyznaczonej przez dyrektora placówki osoby podczas transportu dzieci i młodzieży organizowanego przez MOPS,
 - c) dowóz dziecka do placówki wskazanej przez Dział Opieki nad Dzieckiem MOPS lub OIK
- 5) Wykonanie w zależności od potrzeb diagnozy psychologiczno-pedagogicznej w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów dziecka,
- 6) Wychowawca, pedagog, psycholog lub inna wskazana przez dyrektora osoba oraz przedstawiciele innych placówek wchodzących w skład grupy roboczej wspólnie opracowują program pomocy rodzinie (grupy robocze).

Pracę grup roboczych reguluje dokładnie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

IV.2.18. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością

A. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich)
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania

z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, dyrektor szkoły, jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

B. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Jeśli nauczyciel lub wychowawca uzna, że wymaga tego stan zdrowia ucznia, powiadamia pielęgniarkę szkolną.
4. Pielęgniarka szkolna lub dyrektor szkoły wzywa lekarza w celu sprawdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
5. Lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły (lub osobą zastępującą pod jego nieobecność) podejmuje decyzję o przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, pozostawieniu go w szkole, przekazaniu rodzicom lub przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszy policji.
6. Jednocześnie wychowawca zawiadamia rodziców/opiekunów o zaistniałej sytuacji i zobowiązuje do niezwłocznego zgłoszenia się w szkole.
7. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających – odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, Natychmiastowe powiadomienie policji jest konieczny w sytuacji, gdy:
 - a. Rodzice ucznia nie chcą go odebrać lub sami są w stanie nietrzeźwym;
 - b. Uczeń zachowuje się agresywnie i swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia albo zagraża życiu lub zdrowiu swoim lub innych osób.
 - c. Zachowuje się w sposób gorszący i nie reaguje na upomnienia.
8. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych –na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
9. Jeżeli uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajdował się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego. Rodzicom na najbliższym możliwym spotkaniu po zaistniałej sytuacji szkoła przedstawia dodatkowo możliwe formy pomocy zarówno na terenie szkoły jak i poza nią.
10. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

C. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyków lub inne środki odurzające powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji; próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Dyrektor szkoły z nauczycielem podejmują próbę ustalenia, do kogo należy podejrzana substancja.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

D. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, papierosy, e-papierosy, alkohol lub inny środek odurzający, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
3. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Konsekwencje wobec ucznia podejmuje dyrektor szkoły.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratura lub policję.

E. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
4. powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
5. niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
6. zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)

F. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. powiadomienie rodziców ucznia,
4. niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

IV.2.19 Procedury dotycząca udzielania pierwszej pomocy

1. Niniejsza procedura obowiązuje wszystkich pracowników szkoły i zobowiązuje do przestrzegania treści jej zapisu.
2. W każdym z niżej wymienionych przypadkach pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
 - 1) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy;
 - 2) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - 3) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, wicedyrektora szkoły.

IV.2.19a. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej.

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie wykwalifikowana higienistka szkolna oraz nauczyciele.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej higienistki szkolnej pomocy uczniom udziela nauczyciel, wychowawca klasy lub inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem.
5. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
6. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

IV.2.19b. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.):

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu higienistki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Jeżeli stan ucznia nie pozwala mu na przejście do gabinetu, pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia, wzywa higienistkę na miejsce wypadku. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim, odprowadzić może inny uczeń lub pracownik obsługi szkolnej (sprzątaczką itp.).
2. W razie nieobecności higienistki ucznia należy odprowadzić do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy udziela nauczyciel / osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie / inny pracownik szkoły.
3. Osoba udzielająca pierwszej pomocy powinna upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
4. Zdarzenia powyższe nie wymagają wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu wypadkowego.

IV.2.19c. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
2. Do czasu pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzieleniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
3. Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku organ prowadzący, rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz inspektora bhp.
4. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję, która bada przyczyny zdarzenia. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
5. Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

IV.2.19d. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący na miejscu zdarzenia zabezpiecza miejsca zdarzenia i natychmiast wzywa dyrektora szkoły.
3. W obu przypadkach dyrektor szkoły lub jego zastępca informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych), w razie zgonu policję, organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium).
4. Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.

5. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję badającą przyczyny zajścia. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
6. Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

IV.2.19e. Procedura postępowania w razie wypadku poza zajęciami edukacyjnymi i poza terenem szkoły

1. Jeżeli wypadek ma miejsce w godzinach popołudniowych/wieczornych, np. zawody sportowe, dyskoteka, podczas nieobecności dyrektora szkoły – nauczyciel odpowiedzialny za daną imprezę sam podejmuje decyzje o postępowaniu z uczniem. Powiadamia dyrektora o zaistniałym wypadku telefonicznie.
2. W sytuacjach zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub zgon postępuje zgodnie z punktem IV.
3. Jeżeli wypadek ma miejsce podczas wycieczki, biwaku, wyjazdu poza szkołę – wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie. Powiadamia dyrektora o zaistniałym wypadku telefonicznie.

IV.2.19f.: Dodatkowe informacje dot. wypadków

1. W sytuacji udzielania pierwszej pomocy przez nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniami jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. **Pozostawienie uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.**
2. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.
3. O każdym wypadku powiadamiani są rodzice/opiekunowie. Fakt ten dokumentowany jest wpisem w dzienniku zajęć z uwzględnieniem daty i godziny powiadomienia.
4. Szkoła wyposażona jest w apteczki pierwszej pomocy przedlekarskiej wraz z apteczkami przenośnymi.
 - a. dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za wyposażenie apteczek i sprawdzenie dat ważności jej zawartości.
 - b. nauczyciele zobowiązani są do zabierania apteczek przenośnych na każde wyjście dzieci poza budynek szkoły.
5. W sytuacji zagrożenia życia udziela się pierwszej pomocy dzieciom bez względu na światopogląd, wyznanie, czy inne okoliczności zgłoszone przez rodziców.
6. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
7. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
8. Wyznaczona przez dyrektora osoba ustala wykaz uczniów przewlekłe chorych i określa w formie pisemnej, z jakimi schorzeniami przebywają na terenie szkoły, oraz ustala z rodzicami zakres postępowania w przypadku wystąpienia objawów chorobowych.
9. Rejestr wypadków prowadzi specjalista d/s BHP.

V. KONSEKWENCJE NARUSZANIA PRAWA WEWNĄTRZSZKOLNEGO PRZEZ UCZNIĄ

1. Ustne upomnienie ucznia przez nauczyciela będącego świadkiem niewłaściwego zachowania ucznia oraz wpisanie odpowiedniej informacji w dzienniku elektronicznym oraz powiadomienie wychowawcy ucznia.
2. Upomnienie ucznia przez wychowawcę klasy w rozmowie indywidualnej – przypomnienie obowiązujących norm i zobowiązanie do ich przestrzegania odnotowane w dokumentacji wychowawcy klasy.
3. W przypadku nasilających się zachowań naruszających zasady regulaminów szkolnych poświadczonych wpisami w dzienniku elektronicznym i ewentualnie teczce wychowawcy – upomnienie przez wychowawcę na forum klasy odnotowane w dokumentacji wychowawcy i wpisane do dziennika elektronicznego dla informacji rodziców.
4. Pisemne lub poprzez dziennik elektroniczny powiadomienie rodziców o niewłaściwym zachowaniu dziecka oraz w razie konieczności przekazanie pisemnej prośby do rodziców o naprawienie wyrządzonej przez dziecko szkody lub pokrycia jej kosztów.
5. Wypracowanie wspólnie z rodzicami, wychowawcą, dyrektorem szkoły, pedagogiem i psychologiem zasad postępowania z dzieckiem podczas spotkania zespołu wychowawczego w szkole.
6. Zawieszenie możliwości udziału ucznia w imprezach organizowanych przez szkołę (np. dyskoteki, wycieczki) lub reprezentowania szkoły w zawodach sportowych na czas kary oraz udzielenie nagany wychowawcy w obecności dyrektora i rodzica.
7. Udzielenie uczniowi nagany przez dyrektora szkoły.
8. Obniżenie oceny z zachowania zgodnie z wewnątrzszkolnymi regulaminami.
9. W przypadku braku pozytywnych zmian w zachowaniu ucznia pomimo zastosowanych form pomocy i środków wychowawczych dostępnych w szkole, wezwanie rodziców do szkoły w celu poinformowania o konsekwencjach prawnych zachowania dziecka.
10. Powiadomienie Sądu Rodzinnego lub Policji w przypadku wyczerpania przez szkołę możliwości wychowawczego oddziaływania na ucznia przy powtarzającym się zachowaniu świadczącym o naruszaniu zasad regulaminu szkolnego i demoralizacji.

VI. ZASADY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI NA LINII SZKOŁA-RODZICE, SZKOŁA-UCZEŃ.

VI.1 Informacje kierowane do rodziców /opiekunów prawnych/

1. Informacja na tablicy ogłoszeń przy wejściu do budynku szkolnego i stronie internetowej szkoły.
2. Spotkanie z wychowawcą (zebrania) – przekaz informacji:
 - 1) przekazywanie informacji przez wychowawców na zebraniach klasowych: na pierwszym zebraniu zapoznanie ze statutem szkoły oraz innymi wewnątrzszkolnymi regulaminami, podanie warunków poprawy oceny oraz oceny zachowania, procedury sprawdzianu zewnętrznego, terminarz spotkań, plan wychowawczy, wycieczki, opłaty (np. ubezpieczenie, fundusz Rady Rodziców), informacja o dzienniku elektronicznym, programie wychowawczo-profilaktycznym, zajęciach pozalekcyjnych,

- 2) kolejne zebrania: informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu, o wydarzeniach klasowych i szkolnych, decyzjach podejmowanych przez zarząd Rady Rodziców.
- 3) obecność rodziców/opiekunów na zebraniach potwierdzana jest ich podpisem na zbiorczej liście obecności dla danej klasy.
3. Rodzice /prawni opiekunowie/ pozostawiają wychowawcy kontaktowy numer telefonu, który jest wpisany do dziennika elektronicznego
4. Formy powiadamiania rodziców
 - 1) wiadomości pisemne, telefoniczne, osobiste lub poprzez dziennik elektroniczny
 - 2) wszelkie uwagi i spostrzeżenia dotyczące zachowania ucznia, nauczyciele i pracownicy szkoły są zobowiązani odnotować w uwagach w dzienniku elektronicznym. Rodzice są zobowiązani na bieżąco zapoznawać się z tymi uwagami i w razie potrzeby skontaktować się z wychowawcą lub nauczycielem.
 - 3) indywidualne rozmowy z rodzicami (przekazywanie uwag i pochwał, informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu). Miejscem kontaktów nauczycieli z rodzicami może być jedynie szkoła.
 - 4) W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo nauczyciel organizuje spotkanie indywidualne z rodzicami/opiekunami/ w uzgodnionym miejscu i terminie, poza ustalonym harmonogramem zebrań. W razie konieczności na zebrania mogą również być zapraszani uczniowie o czym decyduje wychowawca.
 - 5) rozmowy telefoniczne (informacja o treści rozmowy w odpowiedniej dokumentacji nauczyciela),
 - 6) korespondencja listowna (wezwanie, zaproszenie, podziękowanie).

VI.2 Przekaz informacji: rodzic – nauczyciel

1. spotkania indywidualne (rodzice/opiekunowie mają możliwość kontaktów dodatkowych, poza ustalonym harmonogramem zebrań, w miarę potrzeb wynikających z aktualnych sytuacji, ale powinny one odbywać się po uprzednim ustaleniu z nauczycielem terminu takiego spotkania)

Nie dopuszcza się rozmów nauczycieli z rodzicami/opiekunami/ i udzielania informacji o dziecku w czasie trwania zajęć. Nie udziela się informacji o uczniach w trakcie pełnienia przez nauczyciela dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych.

2. wywiadówki (zebrania klasowe),
3. kontakt telefoniczny (informacja o treści rozmowy w odpowiedniej dokumentacji nauczyciela),
4. korespondencyjnie w tym również poprzez dziennik elektroniczny.
5. Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły kierowane są przez rodziców /opiekunów/ kolejno do:
 - 1) nauczyciela,
 - 2) wychowawcy,
 - 3) pedagoga szkolnego,
 - 4) dyrektora szkoły,
 - 5) rady pedagogicznej,
 - 6) organu nadzorującego szkołę.

VI. 3 Informacje kierowane do ucznia

1. Informacja na tablicy ogłoszeń przy wejściu do budynku szkolnego i stronie internetowej szkoły.
2. Godziny wychowawcze (informowanie oraz omawianie spraw bieżących),
3. W czasie zajęć lekcyjnych omawianie aktualnych spraw związanych z danym przedmiotem oraz pracą i wymogami,
4. Apele szkolne (informacje przekazywane przez dyrektora szkoły, nauczycieli, uczniów oraz osoby upoważnione).

VI.4 W przypadku spraw konfliktowych w klasie:

1. Uczeń przekazuje informacje wychowawcy,
2. Wychowawca stara się w miarę możliwości wyjaśnić konflikt z uczniami,
3. W razie braku możliwości wyjaśnienia konfliktu wychowawca informuje rodziców w celu wspólnego rozwiązywania problemu,
4. W przypadku dalszego nie rozwiązania problemu wychowawca przekazuje informacje do pedagoga szkolnego, który podejmuje dalsze działania,
5. Pedagog szkolny przekazuje informacje dyrektorowi szkoły, który podejmuje ostateczną decyzję o dalszym postępowaniu.

VI. 5 W sytuacjach wymagających interwencji wychowawczej i profilaktycznej

1. W przypadku spowodowania przez ucznia lub uczestnictwa w sytuacji stwarzającej zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych osób nauczyciel lub pedagog powiadamia rodziców telefonicznie oraz ustala z nimi jak najszybszy termin spotkania w szkole.
2. Konsultacje z rodzicami ucznia trudnego wychowawczo nauczyciel odnotowuje w dokumentacji wychowawcy klasy (sprawozdanie ze spotkania – kopia do teczki pedagoga szkolnego).
3. Rodzice potwierdzają podpisem konsultacje z nauczycielem oraz ustalenia dotyczące form pomocy dziecku proponowanych przez szkołę i częstotliwości kontaktów rodziców ze szkołą.
4. Działania szkoły wobec ucznia trudnego wychowawczo są odnotowywane w dokumentacji wychowawcy klasy i dokumentacji pedagoga szkolnego.
5. W przypadku czynu o znacznej szkodliwości moralnej lub materialnej dyrektor szkoły przesyła pisemną lub przez dziennik elektroniczny informację do rodziców o zastosowanych środkach wychowawczych, potrzebie naprawienia wyrządzonej szkody i konsekwencjach dalszego łamania norm przez dziecko.

VII. FORMY WSPÓLPRACY SZKOŁY ZE ŚRODOWISKIEM W CELU ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW.

1. W zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną poprzez:
 - 1) kierowanie wniosków o badanie uczniów z trudnościami szkolnymi i problemami w zachowaniu

- 2) konsultowanie z pracownikami poradni narzędzi do diagnozy problemu agresji i przemocy w szkole
 - 3) przeprowadzanie przez pracowników poradni warsztatów dla uczniów
 - 4) organizowanie zespołów wychowawczych mających na celu interdyscyplinarne rozwiązywanie problemów dziecka (dziecka z rodziny dysfunkcyjnej, ucznia trudnego wychowawczo lub ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)
 - 5) przeprowadzenie przez pracowników poradni konferencji rady pedagogicznej
 - 6) przeprowadzenie przez pracowników poradni spotkań dla rodziców podczas Dni Konsultacji, Zebrań, umożliwienie rodzicom spotkań indywidualnych ze specjalistami
 - 7) aktywny udział pedagoga w spotkaniach szkoleniowych,
 - 8) poradnictwo specjalistyczne
 - 9) konsultacje postdiagnostyczne pedagoga i nauczycieli (za zgodą rodziców) z pracownikami poradni
 - 10) udział nauczycieli w zajęciach grupy wsparcia dla nauczycieli pracujących z dzieckiem nadpobudliwym
 - 11) konsultacje w sprawie kwalifikacji uczniów do grupy terapeutycznej dla dzieci nadpobudliwych
2. Celem działań podejmowanych przez szkołę we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej jest:
- 1) diagnoza potrzeb środowiska w celu zapobiegania marginalizacji społecznej uczniów
 - 2) ochrona dzieci przed przemocą
 - 3) zgłaszanie pracownikom socjalnym sytuacji świadczących o zaniedbywaniu dziecka, uruchamianie w razie potrzeby interwencji kryzysowej – zapobieganie krzywdzeniu dzieci
 - 4) pomoc rodzicom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka poprzez zapewnienie posiłku w szkole
 - 5) skierowanie rodzin pod opiekę pracownika socjalnego lub innych specjalistów ośrodka celem nawiązania współpracy z rodziną dysfunkcyjną na rzecz pomocy dziecku, proponowanie udziału w grupach wsparcia, pomoc prawna, kierowanie do Ośrodka uczniów trudnych wychowawczo na trening umiejętności społecznych oraz trening zastępowania agresji (jeśli jest taka oferowana)
 - 6) zapobieganie niedostosowaniu społecznemu uczniów poprzez zapewnienie opieki Świetlicy Socjoterapeutycznej i stała współpraca pedagoga i nauczycieli ze świetlicą na rzecz uczniów
 - 7) współpraca z Działem Opieki nad Dzieckiem w zakresie opieki nad dziećmi z rodzin zastępczych
 - 8) współpraca z Rodzinnym Pogotowiem Opiekuńczym w zakresie dzieci realizujących czasowo obowiązek szkolny w naszej szkole z powodu interwencji kryzysowej w rodzinie
 - 9) kwalifikacja dzieci do różnych form wypoczynku letniego

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej ma charakter zarówno spotkań interdyscyplinarnych oraz dostosowanych do potrzeb środowiska jak również konsultacji systemowych (spotkania interdyscyplinarne mające na celu pracę z konkretną rodziną).

3. Metody współpracy szkoły z Policją :

- 1) W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej szkoła utrzymuje zgodną z potrzebami, współpracę z policją w zakresie profilaktyki zagrożeń.

- 2) Koordynatorem współpracy z policją jest pedagog szkolny oraz powołany przez dyrektora szkoły koordynator do spraw bezpieczeństwa
- 3) Pedagog szkolny oraz szkolny koordynator do spraw bezpieczeństwa utrzymuje kontakt z dzielnicowym, w rejonie którego znajduje się szkoła.
- 4) Pracownicy szkoły znają zasady i możliwości kontaktu z policją, umożliwiające bieżącą wymianę informacji i rozwiązywanie problemów związanych z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.
4. W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:
 - 1) spotkania nauczycieli z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
 - 2) spotkania tematyczne dla uczniów z udziałem policjantów, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń oraz odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne,
 - 3) spotkania tematyczne dla rodziców, wywiadówki profilaktyczne prowadzone przez specjalistów ds. nieletnich
 - 4) zebrania dla rodziców w celu rozwiązywania określonego problemu, udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
 - 5) wspólny – szkoły i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich,
 - 6) informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
 - 7) wymiany danych dotyczących ucznia i jego środowiska, a w szczególności dotyczących warunków wychowawczych, sytuacji bytowej rodziny, sposobu spędzania czasu wolnego, kontaktów środowiskowych, stosunku do rodziców, podejmowanych działań wychowawczych, funkcjonowania ucznia na terenie szkoły.
 - 8) Pomoc doraźną w sytuacjach wymagających wsparcia policji np. kradzież, pobicie, zastraszanie itp. Istnieje również możliwość zaproszenia dzielnicowego do przeprowadzenia rozmowy wychowawczej w obecności nauczycieli i rodzica z uczniem sprawiającym problemy wychowawcze.

Przyjmuje się, że: Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)”, albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę. Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

5. Współpraca szkoły ze Strażą Miejską:
 - 1) zgłaszanie przez dyrektora szkoły wszelkich zagrożeń bezpieczeństwa uczniów zaobserwowanych wokół szkoły i na terenie boiska,
 - 2) zgłaszania dodatkowych imprez organizowanych na terenie szkoły celem dodatkowej kontroli terenu wokół szkoły,
 - 3) prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej oraz profilaktycznej
 - 4) możliwość zaproszenia Strażnika Miejskiego do przeprowadzenia rozmowy wychowawczej w obecności nauczycieli i rodzica z uczniem sprawiającym problemy wychowawcze,

- 5) wymiany danych dotyczących ucznia i jego środowiska, a w szczególności dotyczących warunków wychowawczych, sytuacji bytowej rodziny, sposobu spędzania czasu wolnego, kontaktów środowiskowych, stosunku do rodziców, podejmowanych działań wychowawczych, funkcjonowania ucznia na terenie szkoły.
6. Współdziałanie z Sądem Rodzinnym:
 - 1) współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi w ochronie dziecka przed przemocą – konsultacje, udział w zespole interdyscyplinarnym,
 - 2) współpraca z kuratorem zawodowym w zakresie konsultacji sytuacji trudnych dotyczących dzieci z rodzin objętych nadzorem
 - 3) wymiana informacji na temat ucznia lub jego rodziny,
 - 4) wymiany danych dotyczących ucznia i jego środowiska, a w szczególności dotyczących warunków wychowawczych, sytuacji bytowej rodziny, sposobu spędzania czasu wolnego, kontaktów środowiskowych, stosunku do rodziców, podejmowanych działań wychowawczych, funkcjonowania ucznia na terenie szkoły.
 - 5) sporządzanie na prośbę Sądu opinii o funkcjonowaniu ucznia w środowisku szkolnym
 - 6) uczestniczenie pedagoga na polecenie Sądu w rozprawach dotyczących uczniów w charakterze świadka
7. Współdziałanie z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną poprzez:
 - 1) realizację programów koordynowanych przez PSS-E;
 - 2) wykorzystanie pomocy dydaktycznych, materiałów informacyjnych o tematyce zdrowotnej
 - 3) udział w konkursach, akcjach, happeningach promujących zdrowy tryb życia
 - 4) porady
 - 5) spotkania tematyczne dla uczniów o tematyce zdrowotnej
 - 6) spotkania tematyczne dla rodziców, wywiadówki profilaktyczne o tematyce zdrowotnej
8. Współdziałanie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodkiem Terapii Uzależnień poprzez:
 - 1) pomoc i wsparcie w sytuacjach kryzysowych w tym pomoc psychologiczna, prawna, psychoterapia, grupy wsparcia itp.
 - 2) udział w zespołach interdyscyplinarnych;
 - 3) wykorzystanie pomocy dydaktycznych, materiałów informacyjnych
 - 4) udział w konkursach, akcjach, happeningach organizowanych przez OIK lub OTU
 - 5) spotkania tematyczne dla uczniów o tematyce przemocy, uzależnień itp.
 - 6) spotkania tematyczne dla rodziców, wywiadówki profilaktyczne o tematyce przemocy w rodzinie, uzależnieniach itp.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY FUNKCJONOWANIA SZKOLNEJ STRATEGII

Rozwiązywania problemów:

Wszystkie osoby uczestniczące w wychowaniu dziecka posiadają informacje o nasileniu zjawiska. Sprawny przepływ informacji na temat problemów społeczności szkolnej oraz zachowanie konsekwencji wychowawczej wobec uczniów. Systematyczna ocena skuteczności rozwiązywania problemów umożliwiającą adekwatne planowanie działań profilaktycznych i wychowawczych.

IX. ZASADY EWALUACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW.

1. Diagnoza problemów bezpieczeństwa, przemocy i demoralizacji przeprowadzana jest raz w roku zgodnie ze szkolnym programem wychowawczo-profilaktycznym
2. Analiza sprawozdań wychowawców klas.
3. Analiza dokumentacji wychowawcy klasy, pedagoga i psychologa szkolnego

X. ZAŁĄCZNIKI

1. Oświadczenie rodzica
2. Upoważnienie rodzica
3. Sprawozdanie ze spotkania – dokumentacja wychowawcy klasy/nauczycieli

Ruda Śląska,.....

.....
(imię i nazwisko rodzica/prawnego opiekuna)

.....
adres

.....
telefon kontaktowy

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że moja córka/synur.
uczennica/uczeń klasy Szkoły Podstawowej Nr 13 im. Alfreda Szklarskiego
w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym po zakończonych zajęciach
będzie samodzielnie wracać do domu. Bierzymy na siebie pełną odpowiedzialność prawną za
bezpieczeństwo dziecka od momentu jego wyjścia ze szkoły.

.....
podpis rodzica

Ruda Śląska,.....

.....
(imię i nazwisko rodzica/prawnego opiekuna)

.....
adres

.....
telefon kontaktowy

UPOWAŻNIENIE

Upoważniam do odbioru ze szkoły mojej córki/mojego syna

ur. uczennicy/ucznia klasy Szkoły Podstawowej

Nr 13 im. Alfreda Szklarskiego w Rudzie Śląskiej w roku szkolnym

następujące osoby:

.....
imię i nazwisko

.....
numer dowodu osobistego

.....
imię i nazwisko

.....
numer dowodu osobistego

.....
imię i nazwisko

.....
numer dowodu osobistego

Jednocześnie oświadczamy, że bierzemy na siebie pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo odebranego dziecka od momentu jego odbioru przez wskazaną powyżej, upoważnione przez nas osoby.

.....
podpis rodzica

SPRAWOZDANIE

ze spotkania w dniu

Cel spotkania:.....
.....

Obecni:.....
.....
.....
.....

Przebieg /krótki opis/:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Postanowienia:.....
.....
.....
.....

Podpisy